

Det Europæiske Hus

NYHEDSBREV

Nr. 3

28. august 1995

ADRESSER:

DANMARK:

St. Kongensgade 48, 1.,
1264 København K.

Tlf. (+45) 33 12 22 05.

Fax (+45) 33 12 22 06.

Kontoret er ikke altid bemandet.
Følgende private telefonnumre kan
benyttes:

Alfred Dam:

(+45) 31 63 43 28.

Henrik Haubro:

(+45) 55 77 20 36.

ALBANIEN:

Dr. Anasta Suli,
The European House,
University Hospital Center,
Tirana.

Tlf. 00 355 42 34703.

Fax 00 355 42 33644.

RUMÆNIEN:

The European House,
Str. Lnfratirii (Siloz),
BI O, SC 1, Et 2, Ap 5,
1100 Craiova.

Tlf./fax:

0040 51 14 55 05

ALBANIENSPROJEKTET

Det danske Udenrigsministeriums bevilling i efteråret 1994 fra "Overgangsbestand til Albanien" til Dansk Merkur/Det Europæiske Hus gav DEH mulighed for i samarbejde med de albanske myndigheder - specielt fra Sundhedsministeriet og Socialministeriet - at starte og tilrettelægge det egentlige udviklingsprojekt, herunder at afholde konference i december 1994 i Tirana, Albanien om social psykiatrisk rehabilitering.

DEH har i begyndelsen af august udsendt rapporten fra denne konference. Den har form af en lille bog på 81 sider med albansk og engelsk tekst, og den er illustreret med fotografier af Finn John Carlsson. Rapporten kan, så længe oplag haves, bestilles hos DEH's kontor. Pris kr. 85,- incl. porto.

På baggrund af en hovedbevilling fra det danske Udenrigsministerium (DANIDA) på ialt 6 mill. kr., som nu er på plads, forventes det egentlige arbejde at kunne påbegyndes primo september.

Yderligere har DEH modtaget 1,2 mill. kr. fra EU's PHARE-midler til delvis renovering af toiletforhold og etablering af vaskeri i Elbasan samt renovering af arealer til indretning af lokaler til børnepsykiatrisk afdeling på Universitetshospitalet i Tirana.

Der planlægges udsendt materiale om projektet på albansk og engelsk til de albanske myndigheder samt til udenlandske samarbejdspartnere, der arbejder med handicapforsorg og udvikling af det psykiatriske område.

NYHEDSBREVET vil løbende orientere om de kommende års arbejde.

HORIZON OG HELIOS I RUMÆNIEN

I sammenhæng med deltagelse i udviklingsprojekter i Rumænien gennem de sidste 5 år har DEH været med til at sætte gang i HORIZON og HELIOS projekter, der begge er blevet rumænske NGO'er. Nedenstående er korte uddrag/sammenskrivninger af de rumænske rapporteringer fra arbejdet.

Rapporten "**Horizon Hand Int**" fortæller om intensiv aktivitet i et skrædderværksted i 1994, der beviste, at værksteder for handicappede kan eksistere og overleve finansielt med et minimum af støtte.

Det største problem ved starten var at opnå firmakontrakter med økonomisk troværdige partnere. Med hjælp fra ledelsen af foreningen blev en sådan partner fundet i form af det rumænske forsvarsministerium, der bad om 10.000 militærtelte og 10.000 militærunderbukser.

Efter en forsigtig start med kun 3 funktionsduelige symaskiner lykkedes det at udvikle aktiviteten og opfylde 75% af kontrakten. Der nævnes i rapporten, at 14 tidligere arbejdsløse, heraf 12 handicappede, blev ansat på mellem-løn, og at alle 7 symaskiner, der blev givet fra Danmark, er blevet repareret og gjort funktionsduelige.

Generelt konkluderes for 1994, at man har prøvet at integrere handicappede i produktive aktiviteter, og at projektet har opnået eget operationelt udstyr og maskiner med henblik på at videreføre aktiviteten.

Man vil forsøge at eksportere nogle produkter for at forøge fortjenesten og udvide aktiviteterne med etablering af nye værksteder, som naturligvis skal have støtte i første fase. Indenfor projektet håber man på støtte fra foreningen til at besøge værksteder i andre lande og eventuelt finde udenlandske partnere

med produktions- eller handelsmæssige aktiviteter. Formålet er at skabe forudsætninger for at udføre professionel integration af handicappede og for støtte til virksomheder bestemt for disse.

Helios-projektet, The Sun of Hope, der blev startet i 1993, tager sig af unge over 18 år med særlige behov, som i henhold til den rumænske lovgivning ellers kun har 2 muligheder: Hospitaler for personer med kroniske sygdomme eller neuro-psykiatriske hospitaler.

I praksis startede aktiviteten d. 22.12.1993 med overtagelse af omsorgen for den første gruppe unge fra et hospital for voksne kroniske syge i Craiova med henblik på, at de skulle etableres som en stor familie.

Fundamentet for etableringen var træningen i den slags arbejde, der havde foregået i et pilot-projekt for social udvikling, som Red Barnet igangsatte i Dolj amt 1991 ved hjælp fra danske organisationer.

Det drejede sig om 158 udviklingshæmmede børn, der opholdt sig på et hospital for mindrerårige i Corlate og i en børneafdeling på det Neuro-Psykiatriske Hospital Poiana-Mare. Hensigten var at forbedre disse børns vilkår og at give dem en chance for social og erhvervs-mæssig integration, parallelt med etablering af en funktionel model for en effektiv decentraliseret institution.

Helios-projektet fungerede i samarbejde med et dansk amt, som stod inde for det udøvende team "The Consultancy Market", som repræsenterede sponsorer fra Danmark og Spanien. Assisteret af 10 pædagoger lever 29 unge mennesker i 2 lejligheder og et hus, organiseret som storfamilier.

Det instruktive og det uddannelsesmæssige system er komplekst og prøver at dække alle

manglerne de tidligere år, startende med almindelig undervisning af alle børnene.

Som basis for professionel integration og interesse for arbejde bliver de praktiske færdigheder trænet i fire værksteder med tæppeknytning, kurvefletning, cykelreparation og teoretisk og praktisk træning af almindelige færdigheder.

I juli 1994 blev der købt en gård i Tatomiresti med henblik på at kunne tilbyde det nødvendige miljø for en fremtidig social-professionel integration af en lille gruppe unge med en højere grad af uafhængighed. Som et perspektiv vil farmen dække de nødvendige grøntsager, frugt og kød til alle de unge, der tages vare på. Den vil blive en vigtig økonomisk kilde for aktiviteter i projektet.

Af de oprindelige 29 unge har 25 en reel chance for integration; 4 er i 5. klasse i skole for døve i Craiova (to opnår 1. pris på skolen), 2 kvalificerer sig på et elektronikværksted, andre 4 har arbejdet i adskillige måneder i Cernele og vil antagelig kunne fortsætte i 1995, 3 unge har lært syning. Alle deltager i husholdningen som i normale familier.

Helios-projektet er med arbejdet med til at hjælpe disse unge mennesker, således at de kan få en fremtid uden for institution. På trods af mangler i lovgivningen støttes projektet finansielt fra den rumænske regering.

Det lykkedes på den måde at bringe nogen sol ind i disse unge menneskers liv, fulgt af mottoet: "Når du ikke har noget at miste, kan du vinde alting".

Det Europæiske Hus er nu via sit kontor i Craiova inviteret til at skabe kontakt til ikke mindst udenlandske interesserede og samarbejdspartnere, som kan støtte HELIOS og HORIZON indholdsmæssigt og økonomisk.

Det baskiske amt Alava har gennem alle årene været en god samarbejdspartner, og har

igen lovet støtte resten af 1995 - men der er fortsat brug for midler til at komme videre.

Vil du vide mere om disse projekterds forhistorie, kan du finde det i bogen "Rumæniens Børn" af Henrik Haubro. Bogen kan bestilles på DEH's kontor.

* * * * *

LANDBRUGSPROJEKT I RUMÆNIEN

Sønderjyllands amt, der tidligere har været aktiv i udviklingsprojekter i Rumænien, undersøger for tiden mulighederne for at igangsætte et "landbrugsprojekt" i Dolj amt.

DEH er behjælpelig med - bl.a. via kontoret i Craiova - at knytte forbindelser.

* * * * *

DANSK-ALBANSK SEMINAR OM SOCIAL POLITIK

Det Danske Kulturinstitut afholder seminar i Albanien medio september om dansk-albansk Social Politik.

DEH samarbejder med instituttet om programmet for seminaret, og har ydet bistand med henblik på at finde egnede indlægholdere.

KOORDINATION AF AKTIVITETER PÅ PROJEKTOMRÅDET I ALBANIEN

I de senere år er der opstået en række mindre initiativer på psykiatri- og handicapområdet i Albanien fra forskellige vestlige lande samt fra meget forskellige private organisationer, herunder religiøse.

De albanske myndigheder har overfor DEH påpeget, at de har svært ved at koordinere de udenlandske initiativer, og samtidig er det tydeligt, at en del initiativer idémæssigt er modstridende og vil være vanskelige at videreføre for det albanske sundheds- og socialvæsen.

DEH's lokale ledelse i Albanien, overlæge Anasta Suli, Universitetshospitalet i Tirana, som samtidig er det albanske Sundhedsministeriums rådgiver på psykiatriområdet, er en meget central person for at kunne fremme den ønskede koordinering.

I juli måned havde Alfred Dam og Henrik Haubro møde i Utrecht med Mark Euwema fra det hollandske departement for Central og Øst Europa og dr. W. C. Voogt, generalsekretær i det hollandske Sundhedsministerium og koordinator for Albanien.

Holland har igangsat "tvillinge"-projekter, der især omfatter personaletræning, hvor en række hollandske psykiatriske hospitaler er koblet sammen med tilsvarende albanske. Aktiviteterne er især korte kurser for personale i Albanien og studieophold i Holland om bestemte emner.

Det eneste sted, hvor man arbejder permanent, er på det psykiatriske hospital i Vlorë, hvor den hollandske organisation "Læger uden grænser" er til stede med 2 personer, der forestår renovering og igangsættelse af aktiviteter for patienterne.

Man er involveret i forberedelse af en psykiatrilovgivning i Albanien, idet Netherlands School of Public Health er "Leading partner" i det konsortium, der har fået PHARE-midler til at løse denne opgave.

DEH's projekt, der er udarbejdet sammen med Det albanske Socialministerium og Sundhedsministeriet, viderebragte oplysninger fra overlæge Knud Jensen, Universitetshospitalet i Odense vedrørende "SIND"s planer for etablering af NGO i Albanien samt for behovet for kontakt med WHO.

På baggrund af drøftelsen aftaltes, at man vil samle informationer med henblik på supplerings og synenergi, og ikke for at etablere snævre geografiske, faglige eller institutionsmæssige grænser for de enkelte organisationers arbejde i Albanien.

Det aftaltes at søge kontakt til andre europæiske lande, f.eks. Storbritannien og om muligt alle udenlandske projekter på dette felt. Det undersøges, om International Health Platform vil fungere som et slags "clearing house" for at fremme koordinering og samarbejde, herunder f.eks. udnyttelse af hinandens uddannelsesaktiviteter.

* * * * *

**REDAKTION AF DEH's NYHEDSBREV:
Bodil Holvad, tlf. 54 85 95 99.**